

УДК 50(091)+378.124:631(477) Синільник

О. Б. КОНОНЧУК

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка  
вул. М. Кривоноса, 2, Тернопіль, 46027

## **СИНІЛЬНИК АНДРІЙ ДМИТРОВИЧ – ВІДОМИЙ ВЧЕНИЙ І ПЕДАГОГ**

**(до 90-річчя з дня народження)**



Охарактеризовані основні напрямки діяльності Андрія Дмитровича Синільника: викладацький, науковий, виховний та суспільний. Описані його особистісні якості як викладача, агронома-науковця, популяризатора сільськогосподарської науки, наставника який прищеплює любов до навчання і праці на землі.

Андрій Дмитрович Синільник (11.12.1927) — кандидат сільськогосподарських наук, доцент, відомий вчений-агроном, який стоїть біля витоків становлення інтенсивних технологій вирощування гороху посівного, цукрових буряків і редьки олійної та ролі сірки у формуванні урожаю рослин в умовах достатнього зволоження. За 62-річну трудову діяльність, 32 роки Андрій Дмитрович присвятив викладацькій роботі у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.

*Ключові слова: Андрій Дмитрович Синільник, наука, навчання, агрономія, популяризатор агрономічних знань*

Андрій Дмитрович Синільник народився 11 грудня 1927 року в с. Згурівка Яготинського району Київської області. Батько Синільник Дмитро Петрович, 1905 р. н., працював у колгоспі і на цукровому заводі. Мати Синільник (Жук) Анастасія Трохимівна, 1906 р. н., все життя працювала у колгоспі.

Батьки з дитинства прищепили любов до сільськогосподарської праці. Під час голодомору, в неповні 6 років, Андрій пас свою і сусідів корови за що отримував харчі. Це дозволило вижити всій сім'ї. У ці важкі часи батько із рідними розпочав будівництво хати, яке вимагало важкої фізичної праці, адже доводилося здалека підвозити візком глину для виготовлення цегли. З 1939 р. 11-річний Андрій пішов на роботу до колгоспу, тому що батьки не могли прогодувати сім'ю на зароблені трудовні. У колгоспі старався потрапити до роботи з кіньми, адже вмів віртуозно керувати ними і навіть їздив галопом на них стоячи в повний зріст. У ці важкі часи Андрій ходив до школи, навчання в якій було перервано Другою світовою війною.

У 1947 р. А. Д. Синільник закінчив середню школу і за власним вибором вступив на перший курс агрономічного факультету Київського сільськогосподарського інституту (нині Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ), який закінчив у 1952 р. отримавши диплом вченого-агронома. Навчання давалось легко, адже з дитинства любив належно працювати. Під час навчання великий вплив на становлення світогляду студента А. Д. Синільника мали колеги студенти-фронтвики.

Після закінчення інституту, Андрій Дмитрович з травня до листопада 1952 р. працював агрономом-ентомологом Заболотівської машинно-тракторної станції (МТС) Станіславської (тепер Івано-Франківської) області.

У грудні 1952 р. був переведений на посаду головного агронома Чернелицької МТС у с. Семаківці Чернелицького (тепер Городенківського) району Івано-Франківської області.

У листопаді 1954 р. переїжджає у м. Тальне Черкаської області, де стає викладачем рослинництва Тальнівського сільськогосподарського технікуму. У ньому навчає учнів до серпня 1959 р., до часу перепрофілювання закладу на зоотехнічний напрямок.

Андрій Дмитрович має військове звання лейтенанта військово-повітряних сил, яке йому було присвоєно після завершення передпідготовчих курсів штурманів військової авіації.

Працюючи на Черкащині, одружився із Синільник (Гнатій) Марією Герасимівною уродженкою Драбівського району Черкаської області. Марія Герасимівна все життя працювала вчителем. За довгі роки подружнього життя Синільники виростили і виховали дочку Людмилу і сина Анатолія.

З вересня 1959 р. А. Д. Синільник стає викладачем «Землеробства і кормовиробництва» Млинівського зооветтехнікуму Рівненської області. Керівництво навчального закладу характеризує Андрія Дмитровича, як старанного, працюючого викладача, що сумлінно ставиться до роботи, бере активну участь у громадському житті технікуму. Як педагог, користується великим авторитетом серед викладачів та учнів. Навчальний предмет знає, систематично працює над підвищенням своєї кваліфікації. Своїм викладанням зацікавив учнів, читаючи уроки на високому педагогічному, науковому і методичному рівні й очолюючи агрономічний гурток. Крім того, група, де класним керівником А. Д. Синільник, завжди займає перші місця.

Під час роботи у технікумі все більше захоплювався наукою, зокрема проводив польові і виробничі дослідження з горохом та іншими сільськогосподарськими культурами, що і спонукало в 1962 р. вступити до аспірантури. Навчався заочно на кафедрі рослинництва Української ордену Трудового Червоного прапора сільськогосподарської академії (нині Національний університет біоресурсів і природокористування України), яку достроково завершив у 1965 р.

6 червня 1966 р., будучи викладачем Млинівського технікуму, захистив кандидатську дисертацію «Способи посіву, норми висіву, строки збирання гороху в умовах достатнього зволоження УРСР» під керівництвом проф. Миколи Гавриловича Городнього. Тема дослідження привнесла вагомий вклад у розвиток технології вирощування гороху посівного, як дуже важливої зернобобової культури України. До захисту дисертації мав 4 публікації та подав до друку ще дві статті.

20 березня 1967 р. А. Д. Синільник пройшов за конкурсом і став працювати старшим викладачем кафедри основ сільськогосподарського виробництва Кременецького державного педагогічного інституту.

У той час на кафедрі працювали Пономаренко М. В. (завідувач), Заїчко В. П., Федоренко Г. М., Ювженко О. К. та ін., які позитивно відгукувались про роботу Андрія Дмитровича, що читав лекції, проводив лабораторно-практичні і польові заняття, керував науково-дослідним гуртком, був академприкріпленим — куратором студентської групи. Поза інститутом читав лекції у школах м. Кременця і колгоспах Кременецького району. Не полишав і наукових досліджень, зосередивши свою увагу на «Впливі доз повного мінерального добрива на врожай цукрових буряків». Досліди проводив не тільки на полях інституту, а й землях, після перебазування навчального закладу в Тернопіль, учнівської виробничої бригади Великоглибочецької середньої школи, колгоспах Тернопільського району.

Після дворічного виконання обов'язків доцента із 1 вересня 1968 р., Андрій Дмитрович, отримав звання доцента кафедри основ сільськогосподарського виробництва (рослинництво) з відповідним дипломом від 6 травня 1970 р. 10 вересня того ж року був затверджений доцентом кафедри основ сільськогосподарського виробництва Тернопільського державного педагогічного інституту на якій пропрацював до 6 липня 1976 р.

З липня 1976 р. до 25 червня 1982 р., у зв'язку з реорганізацією підрозділів інституту, стає доцентом кафедри ботаніки. У червні 1982 р. був переведений на посаду доцента створеної кафедри основ сільськогосподарського виробництва і методики викладання природничих дисциплін, яка проіснувала до 1 жовтня 1987 р., після чого її працівників було переведено до інших підрозділів.

Андрій Дмитрович із жовтня 1987 р. знову обіймає посаду доцента кафедри ботаніки на якій пропрацював до 5 липня 1999 р.

Пізніше А. Д. Синільник продовжив викладацьку роботу до 2008 р. у Бережанському агротехнічному інституті (м. Бережани).

Під час роботи у м. Кременці і м. Тернополі Андрій Дмитрович Синільник читав лекції і проводив лабораторно-практичні заняття та навчальну практику для студентів денної і заочної форм навчання з курсів «Рослинництво», «Основи сільськогосподарського виробництва», а пізніше «Основа сільського господарства». Читав курс «Економіка сільськогосподарського виробництва» на факультеті загальнотехнічних дисциплін (тепер інженерно-педагогічний факультет ТНПУ).

Навчальний матеріал у всі роки викладання доповнював новими даними вітчизняної і зарубіжної сільськогосподарської науки, місцевими матеріалами — даними обласного управління сільського господарства і продовольства, наукових установ області, передових господарств тощо. Майже до всіх лекційних і лабораторних занять було складено методичні розробки. З 1979 р. для оцінювання знань студентів склав і використовував тести із тем «Зернові і зернобобові культури», «Коренебульбоплоди», «Олійні, прядивні і багаторічні трави». Було виготовлено стенди, зокрема «Рослинництво», «Овочівництво», «Плодівництво», «Насіння сільськогосподарських культур» та ін.

У період 1976-1980 рр. Андрій Дмитрович працював над науковою темою «Вплив рівня сірчаного живлення на врожай цукрових буряків». У дослідях вивчав 5 різних норм внесення сірки на фоні повного мінерального добрива на продуктивність культури в ґрунтово-кліматичних умовах агробіостанції інституту (тепер агробіологічна лабораторія ТНПУ). За результатами дослідів опублікував 10 статей. Щорічно доповідав дані експериментів на наукових конференціях. Крім власних досліджень, Андрій Дмитрович керував роботою студентської науково-дослідної групи, яка у середньому включала 7-12 учасників, які щорічно виступали на наукових зібраннях.

У 1982-1985 рр. вивчав «Вплив повного мінерального добрива і сірки на врожай і якість зеленої маси редьки олійної». Досліди проводили на території агробіостанції інституту, колгоспах Тернопільського району. Було встановлено, що на фоні повного мінерального добрива N120 P90 K90, найефективнішою дозою внесення сірки під редьку олійну в місцевих ґрунтових умовах є 60 кг/га, яка дозволяє підвищити не тільки врожайність культури, а й

кормову цінність зеленої маси, зокрема відмічено значне зростання протеїнів. Таким чином, було доведено, що сірка, поряд із такими макроелементами, як азот, фосфор і калій, є необхідним і незамінним елементом живлення рослин у зоні достатнього зволоження західної частини України.

З 1986 р. започаткував наукові дослідження із «Вивчення густоти рослин цукрових буряків при різних строках формування на урожай».

Крім виконання викладацьких обов'язків та проведення наукових досліджень, Андрій Дмитрович постійно займався суспільною роботою. Так, у 1970 р. виконував обов'язки голови профбюро природничого факультету, із 1971 р. очолював і був заступником бюро первинної організації товариства «Знання» в інституті, у 1972 р. — головою Державної екзаменаційної комісії. Як член бюро науково-методичної ради із сільськогосподарської пропаганди обласної організації товариства «Знання», постійно виступав із лекціями і доповідями перед населенням міста й області, слухачами Інституту вдосконалення вчителів, учнями шкіл, училищ і технікумів регіону, працівниками сільськогосподарських підприємств, спеціалістами районних управлінь сільського господарства. Завжди надавав допомогу вчителям шкіл з організації польових і овочевих сівозмін, ведення науково-дослідної роботи, підбору культур і насіння для пришкольніх ділянок, обладнання кабінетів біології тощо. Наприклад, зазначена допомога була надана Баурівській школі Тернопільського району, Дедеркальській і Соснівській школам Шумського району, Колодненській школі Збараського району, Хоростківській школі № 2 Гусятинського району та ін.

Андрій Дмитрович протягом багатьох років восени виїжджав у колгоспи України із студентськими сільськогосподарськими загонами на збирання урожаю. За результатами роботи, серед подібних загонів, завжди займав провідні місця, завдяки вміль організації роботи та належній дисципліні.

А. Д. Синільник і сьогодні активний пропагандист агрономічних знань, зокрема екологічних методів ведення землеробства, про що і розповідає із екранів місцевого телебачення, гучномовців радіо та зі сторінок преси.

За багаторічну сумлінну працю Андрій Дмитрович Синільник у 1986 р. був нагороджений медаллю «Ветеран праці».

Андрій Дмитрович досяг значних результатів у науковому пошуку та зробив вагомий внесок у розвиток сільськогосподарської науки і біологічної освіти, адже є автором понад 50 наукових і просвітницьких праць.

#### ОСНОВНІ ПРАЦІ ДОЦЕНТА А. Д. СИНІЛЬНИКА

1. Синільник А. Д. Вплив на врожайність способів посіву і норм висіву гороху // Зоря. — Млинів, 1965. — 30 січ.
2. Синільник А. Д. Що показали досліди // Червоний прапор. — Рівне, 1965. — 18 квіт.
3. Городній М. Г., Синільник А. Д. Горох — добрий білковий корм // Тваринництво України. — К. : Урожай, 1966. — № 2. — С. 27.
4. Синільник А. Д. На зелений корм чи на зерно? // Хлібороб України. — К. : Урожай, 1966. — № 4. — С. 18.
5. Городній М. Г., Синельник А. Д. Способы посева и нормы высева гороха в зоне достаточного увлажнения // Приемы повышения урожайности с.-х. культур. — Киев : Урожай, 1967. — С. 83-87.
6. Городній М. Г., Синельник А. Д. Сроки уборки гороха // Растениеводство. — Харьков : Урожай, 1967. — С. 87-92.
7. Синільник А. Д. Строки збирання гороху // Вісник с.-г. науки. — К. : Урожай, 1969. — № 4. — С. 65-67.
8. Синільник А. Д. Гичка на силос // Тваринництво України. — К. : Урожай, 1973. — № 7. — С. 34.
9. Синільник А. Д. Мінеральні добрива і врожай // С.-г. інформація. — К., 1973. — № 5. — С. 28-30.
10. Синільник А. Д. Нові досягнення в рослинництві // Товариство Знання. — 1974. — С. 12-19.
11. Синельник А. Д. Влияние уровня минерального питания на урожайность сахарной свеклы // Физиология и биохимия растений. — Киев : Наукова думка, 1975. — С. 18.
12. Синільник А. Д. Норми добрив під цукрові буряки // Хлібороб України. — К. : Урожай, 1975. — С. 24.

13. Хоменко А. Д., Одеянко Л. В., Синельник А. Д., Богданова А. М. Влияние перспективных видов минеральных удобрений на содержание несахаристых веществ и продуктивность сахарной свеклы // Опыт производства и применения концентрированных и комплексных минеральных удобрений под с.-х. культуры. — Киев, 1975. — С. 19-21.
14. Синельник А. Д. Эффективность минеральных удобрений Тернопольской области // Сахарная свекла. — М., 1976. — С. 29-30.
15. Синільник А. Д. Гичка цукрових буряків — великий резерв кормів // Тваринництво України. — К. : Урожай, 1976. — № 7. — С. 28-29.
16. Синільник А. Д. Продуктивність цукрових буряків залежно від норм мінеральних добрив і строки збирання // Досягнення ботанічної науки на Україні. — К. : Наукова думка, 1976. — С. 225.
17. Синільник А. Д. Вплив доз добрив і строків збирання на врожай цукрових буряків // Вісник с.-г. науки. — К. : Урожай, 1977. — № 5. — С. 25-26.
18. Синільник А. Д. Вплив строків збирання і цвітущості рослин цукрових буряків на збір цукру // Досягнення ботанічної науки України. — К. : Урожай, 1977. — С. 203-204.
19. Синельник А. Д. Опытническая работа ученической бригады // Школа и производство. — М. : Педагогика, 1978. — № 5. — С. 38-41.
20. Синільник А. Д. Наукові основи рослинництва : методичний матеріал лектору. — Тернопіль, 1978. — 23 с.
21. Хоменко А. Д., Синельник А. Д. Эффективность норм минеральных удобрений и сроков уборки сахарной свеклы // Минеральное питание и продуктивность растений. — Киев : Наукова думка, 1978. — С. 276-282.
22. Синільник А. Д. Строки збирання буряків // Хлібороб України. — К. : Урожай, 1979. — № 2. — С. 23.
23. Синільник А. Д., Власюк М. С. Вплив мінеральних добрив і сірки на врожайність та поживність кормів з цукрових буряків // Корми і кормовиробництво. — К. : Урожай, 1980. — № 10. — С. 17-20.
24. Синельник А. Д. Влияние полного минерального удобрения и серы на урожайность и кормовую ценность сахарной свеклы // Оптимизация питания растений в условиях интенсивных технологий. — Кишинев, 1981. — С.124.
25. Синельник А. Д., Власюк Н. С. Питательность кормов из сахарной свеклы в зависимости от минеральных удобрений и серы // Прогрессивные способы заготовки, консервирования и использования кормов в хозяйствах республики. — Винница, 1981. — С. 15-17.
26. Синільник А. Д., Власюк М. С. Вплив повного мінерального добрива і сірки на врожайність та поживність цукрових буряків // Вісник с.-г. науки. — К. : Урожай, 1981. — № 12. — С. 20-22.
27. Синільник А. Д., Власюк М. С. Сірка — цінне добриво // Хлібороб України. — К. : Урожай, 1981. — № 11. — С. 19.
28. Синільник А. Д., Власюк М. С. Сірка підвищує врожай буряків // Тваринництво України. — К. : Урожай, 1981. — № 9. — С. 27.
29. Хоменко А. Д., Синельник А. Д. Влияние серы на урожай и кормовую ценность сахарной свеклы // Физиология и биохимия культурных растений. — 1982. — Т.14, № 4. — С. 105-106.
30. Синельник А. Д. Влияние серы на продуктивность сахарной свеклы // Серное питание и продуктивность растений. — Киев : Наукова думка, 1983. — С. 123-127.
31. Синільник А. Д., Власюк М. С. Цінна кормова культура. — Тернопіль : Облполіграфвидав, 1983. — 2 с. — Інформаційна листівка.
32. Синільник А. Д., Власюк М. С., Модзолевський В. В. Сірчане добриво і протеїн // Хлібороб України. — 1984. — № 10. — С. 23.
33. Синельник А. Д., Борсук В. А., Власюк М. С. Влияние полного минерального удобрения и серы на урожай и качество зеленой массы редьки масличной // Корма и кормопроизводство. — Киев : Урожай, 1986. — Вып. 21. — С. 28-30.
34. Синільник А. Д., Власюк М. С., Борсук В. А. Роль мінеральних добрив і сірки у підвищенні врожайності і поліпшенні якості редьки олійної в умовах західного лісостепу УРСР // Вісник с.-г. наук. — К. : Урожай, 1987. — № 2. — С. 50-52.
35. Синільник А. Д., Власюк М. С., Коробій Н. В. Редька олійна // Хлібороб України. — 1987. — № 8. — С. 27.
36. Лук'яненко Л. И., Шуль Д. Н., Синельник А. Д., Власюк Н. С. Влияние минеральных удобрений на продуктивность редьки масличной // Химизация с. х. — 1988. — № 6. — С. 52-53.
37. Синельник А. Д. Влияние минеральных удобрений на урожай и качество зеленой массы редьки масличной на западе СССР // Кормовые растительные ресурсы — фактор научно-технического прогресса в кормопроизводстве. — Киев : Белок, 1989. — С. 38-39.

38. Синельник А. Д., Власюк М. С. Влияние серы на фоне полного минерального удобрения на урожай и качество зеленой массы редьки масличной // Физиология и биохимия культурных растений. — Киев : Наукова думка, 1989. — С. 338-341.
39. Синільник А. Д., Герц І. І. Методичні поради до проведення дослідницької роботи на пришкільній ділянці і в учнівській виробничій бригаді // Обласне управління народної освіти, обласна станція юних натуралістів. — Тернопіль, 1989. — С. 3-25.
40. Синельник А. Д. Некоторые особенности агротехники редьки масличной в западных областях УССР // Эколого-популяционный анализ кормовых растений естественной флоры, интродукция и использование. — Сыктывкар, 1990. — С. 174-176.
41. Синільник А. Д. Редька олійна на Тернопільщині // Досвід вирощування та впровадження нетрадиційних кормових рослин на Україні. — Кам.-Подільськ, 1990. — С. 51-52.
42. Синільник А. Д., Снігур А. В. Робота вчителя біології на шкільній навчально-дослідній ділянці : метод. рекомендації. — К., 1992. — 52 с.
43. Синельник А. Д. Влияние тура на озимую пшеницу в условиях Западной Украины // Растениеводство. — 1992. — № 10. — С. 25-26.
44. Синельник А. Д. Влияние ССС на урожайность озимой пшеницы в условиях Западной лесостепи Украины // Физиология и биохимия культурных растений. — 1993. — Т. 25, № 5. — С. 506-508.
45. Синільник А. Д. Вплив туру на врожай озимої пшениці // Матеріали І звітної наук. конф. викл. та студ. географ. ф-ту Тернопільського пед. ін-ту за 1990 рік. — Тернопіль, 1993. — С. 50.
46. Синільник А. Д. Вплив хлорхолінхлориду на товарні якості зерна озимої пшениці // Матеріали звітної-наук. конф. викл. і студ. природн. ф-ту Тернопільського держ. пед. ін-ту за 1991 рік. — Тернопіль, 1993. — С. 48.
47. Синільник А. Д., Ковальчук А. М., Олексюк Є. Є. Вплив туру на врожай озимої пшениці // Матеріали звітної-наук. конф. викл. і студ. природн. ф-ту Тернопільського держ. пед. ін-ту за 1991 рік. — Тернопіль, 1993. — С. 49.
48. Синільник А. Д., Жмінка В. Я. Вплив густоти рослин на врожай цукрових буряків // Матеріали звітної наук. конф. викл. і студ. природн. ф-ту Тернопільського держ. пед. ін-ту за 1992 рік. — Тернопіль, 1993. — С. 36.
49. Синільник А. Д., Чудінович Г. П., Кордуба І. Б. Залежність врожайності цукрового буряка від густоти рослин // Наукові записки Тернопільського держ. пед. ін-ту. Сер. біол., хім., пед. — 1994. — Вип. 1. — С. 96-97.
50. Синільник А. Д. Тур — проти вилягання пшениці // Земля і люди України. — 1995. — № 3. — С. 1.
51. Синільник А. Д. Вплив добрив на врожай і вміст цукру в цукрових буряках // Народне Слово. — Збараж, 2004. — 02 квіт.
52. Синільник А. Д. Цукристість висока і корінь вагомий // Бережанське віче. — Бережани, 2004. — 23 квіт.
53. Синільник А. Д. Підживлення цукрових буряків // Вільне Життя. — Тернопіль, 2009. — 30 жовт.
54. Синільник А. Д. Сидерати — зелене добриво // Вільне Життя. — Тернопіль, 2009. — 06 лист.

Колектив кафедри ботаніки та зоології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка висловлює слова глибокої вдячності Андрію Дмитровичу Синільнику за довгі роки наполегливої педагогічної, наукової і виховної роботи та бажає ювіляру довгих років життя!

1. *Архів* Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, спр. 1321С, 43 арк.
2. *Барна М. М.* Хіміко-біологічний факультет: минуле, сьогодення, майбутнє / М. М. Барна, Л. С. Пошила // Наукові записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. біол. — 2000. — № 1 (8). — С. 63-71.
3. *Бібліографія* наукових і науково-методичних праць викладачів хіміко-біологічного факультету 1962-2002 рр. / уклад.: М. М. Барна, Л. С. Пошила, В. В. Грубінко та ін.; за ред. М. М. Барни. — Тернопіль : ТДПУ, 2002. — 182 с.
4. *Нариси* історії хіміко-біологічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (1940-2010) / М. М. Барна, В. З. Курант, Л. С. Барна та ін.; за ред. М. М. Барни. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. — 312 с.
5. *Розвиток* ботанічної науки на Тернопіллі / К. М. Векірчик, М. М. Барна, І. М. Бутницький, В. О. Шиманська // Наукові записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. біол. — 1998. — № 2 (4). — С. 101-106.

*А. Б. Конончук*

Тернопольский национальный педагогический университет имени Владимира Гнатюка

**СИНЕЛЬНИК АНДРЕЙ ДМИТРИЕВИЧ – ИЗВЕСТНЫЙ УЧЕНЫЙ И ПЕДАГОГ (к 90-летию со дня рождения)**

Андрей Дмитриевич Синельник (11.12.1927) – кандидат сельскохозяйственных наук, доцент, ученый-агроном, который стоит у истоков становления интенсивных технологий выращивания гороха посевного, сахарной свеклы, редьки масличной и роли серы в формировании урожая растений в условиях достаточного увлажнения. За 62-летнюю трудовую деятельность, 32 года Андрей Дмитриевич посвятил преподавательской работе в Тернопольском национальном педагогическом университете имени Владимира Гнатюка.

Андрей Дмитриевич Синельник родился 11 декабря 1927 года в с. Долина Яготинского района Киевской области.

В 1947 г., окончив среднюю школу, поступил на первый курс агрономического факультета Киевского сельскохозяйственного института (ныне Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины), который окончил в 1952 получив диплом ученого-агронома.

Андрей Дмитриевич сначала работал агрономом-энтомологом, позже главным агрономом, а с ноября 1954 стал преподавателем Тальновского сельскохозяйственного техникума Черкасской обл. и с сентября 1959 учил земледелию и кормопроизводству в Млиновском зооветеринарном техникуме Ровенской обл.

С 20 марта 1967 жизненный путь Андрея Дмитриевича связан с Тернопольским национальным педагогическим университетом, ведь он пройдя по конкурсу, стал работать старшим преподавателем кафедры основ сельскохозяйственного производства Кременецкого государственного педагогического института. С сентября 1970 был утвержден доцентом указанной кафедры, позже переведен на должность доцента кафедры ботаники, затем – доцента кафедры основ сельскохозяйственного производства и методики преподавания естественных дисциплин и с октября 1987 вновь занял должность доцента кафедры ботаники, на которой проработал до 5 июля 1999 г.

За 32 года преподавательской работы в Тернопольском педуниверситете Андрей Дмитриевич Синельник дал основательные знания и воспитал любовь к сельскохозяйственному труду не одной тысяче студентов. Его содержательные лекции и практически направленные лабораторные работы, занятия и экскурсии во время учебных практик, работа в сельскохозяйственных отрядах и т.д. дали качественную основу аграрных знаний многим учителям биологии, за что они и благодарны.

Андрей Дмитриевич Синельник известный ученый-агроном, который разработал эффективную технологию выращивания гороха посевного, исследовал влияние различных доз минеральных удобрений и роль серы в питании редьки масличной и сахарной свеклы, установил зависимость густоты растений и урожая корнеплодов сахарной свеклы и т.д. в условиях достаточного увлажнения. А. Д. Синельник обогатил аграрную науку Украины разработкой прикладных основ интенсивных технологий выращивания гороха, сахарной свеклы, редьки масличной.

*Ключевые слова: Андрей Дмитриевич Синельник, наука, обучение, агрономия, популяризатор агрономических знаний*

*О. В. Конончук*

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

**SYNILNYK ANDRII DMYTROYCH — AN OUTSTANDING SCIENTIST AND PEDAGOGUE (HONORING HIS 90TH BIRTHDAY)**

Andrii Dmytrovych Synilnyk (December 11, 1927) is a candidate of agricultural sciences, associate professor, scientist and agronomist, who was at the source of the development of intensive technologies for cultivation of peas, sugar beets, fodder radish and the role of sulphur in the formation

of crop under the conditions of sufficient moistening. For 32 years of his 62 years' career Andrii Dmytrovych devoted to teaching at Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University.

Andrii Dmytrovych Synilnyk was born on December 11, 1927 in the village of Zghurivka, Yahotynskyi district, Kyiv region.

In 1947 he finished secondary school and became the student of the Agronomical Department at Kyiv Agricultural Institute (today National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine). In 1952 he graduated from the institute with a diploma in agronomy.

Andrii Dmytrovych worked as an agronomist and entomologist, later as a head agronomist, and from November 1954 he became a teacher at Talniv Agricultural College in the Cherkassy Region, and since September 1959 he taught agriculture and fodder production at the Mlyniv Veterinary College in Rivne region.

On March 20, 1967, Andrii Dmytrovych's life course got connected with the Ternopil National Pedagogical University, since he passed the competition and began working as a senior lecturer at the Department of Agricultural Production at the Kremenets State Pedagogical Institute. Since September 1970 he was appointed to the position of the associate professor of this department, later transferred to the post of associate professor of the Department of Botany, later - associate professor of the Department of Fundamentals of Agricultural Production and Methods of Teaching Natural Sciences, and since October 1987 he again assumed the position of Associate Professor of the Department of Botany, where he worked until July 5, 1999.

During 32 years of teaching at the Ternopil Pedagogical University, Andrii Dmytrovych Synilnyk cultivated students' love to agricultural work and formed profound knowledge of more than one thousand students. His informative lectures and practically oriented laboratory work, classes and excursions during educational practices, work in agricultural units provided a qualitative foundation for agrarian knowledge of many teachers of biology, for what they are grateful.

Andrii Dmytrovych Synilnyk is a well-known scientist and agronomist who has developed an effective technology for growing peas, investigated the influence of various doses of mineral fertilizers and the role of sulphur in nutrition of fodder radishes and sugar beets, established the dependence of plant density and root crops yield of sugar beets, etc., under the conditions of sufficient moistening. A. D. Synilnyk has contributed to the development of applied principles of intensive technologies for cultivating peas, sugar beets, and fodder radish, which enriched the agrarian science of Ukraine.

*Key words: Andrii Dmytrovych Synilnyk, science, education, agronomy, agronomy educator*